

ADVIES AAN GEMEENTERAAD

Zaak	D0965212294/212296
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Afdeling	Leefomgeving
Datum besluit college B&W	13 mei 2025
Portefeuillehouder	S.C.J. Scheepers en A.A.H. Ernes
Financiële consequenties	De geraamde bijdragen voor de GGD voor 2026 zijn in de begroting uitgesplitst in drie producten:

GGD (671411/43301): € 203.308 Dit bedrag past binnen de gemeente begroting 2026.

JGZ (671550/38099): € 392.681. Dit bedrag past niet binnen de gemeente begroting 2026. Voor het verschil van € 3.531 zal de gemeentebegroting m.b.t. dienstjaar 2026 moeten worden aangepast.

Veilig Thuis (614012/43310): € 147.278. Dit bedrag past niet binnen de begroting 2026. Voor het verschil van € 1.978 zal de gemeentebegroting m.b.t. dienstjaar 2026 moeten worden aangepast.

ONDERWERP

Begroting 2026 (inclusief meerjarenraming 2027 t/m 2029) en jaaroverzicht 2024 GGD Zuid-Limburg

BESLISPUNTEN

De raad heeft:

1. kennisgenomen van de begroting 2026 (inclusief meerjarenraming 2027 t/m 2029) en het jaaroverzicht 2024 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg;
2. ingestemd om een positieve zienswijze kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur ten aanzien van de begroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg;
3. ingestemd met de gevraagde bijdrage aan de GGD Zuid-Limburg ad € 203.308; programmalijn GGD; € 392.681 programmalijn JGZ; € 147.278 programmalijn VT voor het jaar 2026;
4. ingestemd om in de gemeentelijke begroting 2026 meerjarig rekening te houden met de door de GGD Zuid-Limburg gevraagde bijdragen;
5. ingestemd om de te verwachten teruggaaf ad € 8.382 met betrekking tot het jaar 2024 toe te voegen aan het jaarrekeningresultaat 2024.

OVERLEG GEVOERD MET (ADVIES INGEWONNEN BIJ)

GGD en beleidsadviseur bedrijfsvoering

SAMENVATTING

Op 28 maart jl. heeft de GGD Zuid-Limburg (hierna GGDZL) haar begroting (bijlage 2) voor zienswijze (bijlage 1) aangeboden aan de gemeenteraden van Zuid-Limburg.

Gemeenteraden hebben de gelegenheid om tot uiterlijk 1 juli 2025 hun zienswijze kenbaar te maken. Vaststelling van de begroting 2026 is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur van de GGDZL en is voorzien op 2 juli 2025.

Tenslotte wordt het jaaroverzicht 2024 GGDZL ter kennisname aangeboden. De accountant heeft ingestemd met deze jaarrekening. Deze is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 16 april 2025.

Het advies is om een positieve zienswijze uit te brengen op de begroting 2026 GGDZL. De inhoudelijke ontwikkelingen sluiten aan bij onze ambities en doelstellingen op het terrein van gezondheid, veerkracht, welzijn en zorg. We gaan uit van het versterken van de gezondheid, veerkracht en het welzijn van onze inwoners. Dit om te voorkomen dat zwaardere specialistische (maat)voorzieningen in de zorg nodig zijn.

De GGD geeft uitvoering aan de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid en de ingezette koers vanuit Trendbreuk, het Gezond en Actief Leven Akkoord (hierna GALA) en het Integraal Zorgakkoord (hierna IZA). Op die terreinen is de GGD deels als partner, coördinator of uitvoerder nadrukkelijk betrokken.

Daarnaast is sprake van een grote én urgente opgave in onze regio met het wegwerken van gezondheidsachterstanden en -verschillen.

Tevens is sprake van de aangekondigde landelijke bezuinigingen.

Daarom is een taakstelling op preventie in onze regio niet wenselijk.

INLEIDING

Het dagelijks bestuur van de GGDZL biedt de gemeenteraden van de bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten de gelegenheid om een zienswijze in te dienen over de begroting 2026. Tevens is ter informatie het jaaroverzicht 2024 aangereikt.

WET- EN REGELGEVING

1. Wet Publieke Gezondheid (Wpg)
2. Wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
3. Gemeentewet (Gemw.)
4. Wet op de lijkbeschuwing
5. Het regionale gezondheidsbeleid "Zuid springt eruit" (inclusief werkplan Trendbreuk)
6. Regioplan IZA-GALA

STRATEGISCHE VISIE / BELEIDSPROGRAMMA

Beleidsprogramma 7 Volksgezondheid

RELATIE MET BESTAAND BELEID / EERDERE VOORSTELLEN

0965180035/180182 Raadsnota GGDZL Jaaroverzicht 2023 en begroting 2025

OVERWEGINGEN

Begroting 2026

Deze begroting is tot stand gekomen na een langdurig en zorgvuldig gezamenlijk proces met de 16 deelnemende gemeenten, financiële commissie, dagelijks en algemeen bestuur van de GGDZL. De uitdaging zat/zit in het vinden van de balans tussen de (financiële) onzekerheden, de taakstellingen waarmee de deelnemende gemeente alsmede GGD te maken hebben én het borgen van het belang en de gezamenlijke, blijvende inzet op preventie in onze regio Zuid-Limburg.

Driedubbel bezuinigingsvraagstuk voor GGD

De GGD Zuid-Limburg kent 3 grote financieringsstromen: gemeentelijke middelen, directe rijksmiddelen en projectmiddelen. Het kabinet Schoof I kondigde in 2024 forse bezuinigingen aan op zowel rijksmiddelen als projectmiddelen die de GGDZL ontvangt. Deze bezuinigingen raken 20% van de totale GGD begroting.

Het kabinet is momenteel bezig met het opstellen van de voorjaarsnota, waarin de aangekondigde bezuinigingen verder geconcretiseerd worden en voorstellen verder uitgewerkt. Tijdens het opstellen van deze begroting (maart 2025) is de landelijke voorjaarsnota er nog niet en is in de begroting 2026 van de GGDZL alles verwerkt wat nu bekend is. Mocht de definitieve landelijke voorjaarsnota nog consequenties hebben voor de begroting 2026 van de GGDZL worden deze te zijner tijd via een begrotingswijziging verwerkt.

Taakstelling gemeenten

Met het ravijnjaar in zicht en ontwikkelingen op een aantal specifieke dossiers, zoals zorg, jeugd en huisvesting, hebben alle 16 gemeenten in Zuid-Limburg te maken met grote financiële vraagstukken en onzekerheden. In en na de ronde van zienswijzen over de GGD begroting van 2025 liet een aantal Zuid-Limburgse gemeenten, waaronder Simpelveld, weten dat de GGDZL zich moet voorbereiden op het gemeentelijke ravijnjaar 2026. Gevraagd is onder meer om taakstellend 5% te bezuinigen, de besparingsopties met voor- en nadelen in kaart te brengen, om een kerntakengesprek in het bestuur te voeren en om te zoeken naar meer efficiëntie en doelmatigheid.

Proces GGD - gemeenten over inhoud en financiën.

In september 2024 heeft het dagelijks bestuur en de directie van de GGDZL de opdracht gegeven om een plan van aanpak op te zetten en uit te voeren om te komen tot een gedegen begroting 2026. Allereerst hebben er na de zomer van 2024 individuele gesprekken plaatsgevonden met alle portefeuillehouders, waarbij op voorhand gevraagd is naar wensen en richting. Hierna heeft in november 2024 een beeldvormend overleg van het algemeen bestuur plaatsgevonden waar bestuurlijke kaders, kerntaken en randvoorwaarden besproken zijn. In dit beeldvormend overleg van het algemeen bestuur is verhelderende informatie en achtergrondstukken gepresenteerd en besproken. Onder meer over de specifieke wettelijke en aanvullende taken van de GGDZL, de consequenties van bezuinigingen en afbouw, inzicht in reservepositie van de GGDZL, benchmarkgegevens, het financiële effect van preventie etc. Deze uitwerking en onderbouwing is als bijlage 3 bij de begroting gevoegd.

Overwegingen

Op basis van alle beschikbare informatie is directie en bestuur van de GGDZL van mening dat een aanvullende gemeentelijke bezuiniging, bovenop de Rijksbezuinigingen van 20% op de totale GGD begroting, niet verantwoord is. Met het oog op de ingezette koers van Trendbreuk, de grote én urgente opgave in onze regio met grote gezondheidsachterstanden en -verschillen is een verdere taakstelling op preventie niet wenselijk. Inzet op preventie levert op termijn winst op aan de zorgkant. Voorbeelden hiervan zijn te vinden in bijlage 3 "Bijlage bij de begroting 2026 GGDZL". Verder heeft de GGDZL de afgelopen jaren al ingezet op een sobere en efficiënte financiële basis waarin geen aanvullende ruimte te vinden is (zie Benchmark in bijlage 3). Dit mede als gevolg van taakstellingen uit het recente verleden.

Jaaroverzicht 2024

Het jaaroverzicht 2024 wordt ter kennisname aangeboden. De accountant heeft ingestemd met het jaaroverzicht 2024. Op 16 april 2025. is de jaarrekening vastgesteld door het algemeen bestuur van de GGD ZL.

Bij Veilig Thuis (VT) is het positieve resultaat te verklaren vanwege het niet of niet tijdig kunnen invullen van vacatures. Er is sprake van een zeer krappe arbeidsmarkt, waardoor functies

(medewerkers, vertrouwensartsen, ondersteuning en beleidsadviseurs) niet ingevuld konden worden. Onder andere hierdoor is er een forse, onwenselijke, wachtlijst ontstaan.

Naast krapte op de arbeidsmarkt maken een lange inwerkperiode, verzuim en de steeds complexere problematiek een andere aanpak bij VT gericht op het voorkomen van een wachtlijst noodzakelijk. De GGD is in 2024 gestart met een actieplan om deze onwenselijke situatie op te lossen. Gelet op deze acute situatie is voorgesteld om een deel van het positieve resultaat 2024 te benutten voor het versneld wegwerken van de wachtlijsten bij VT.

Het AB heeft op 16 april 2025 besloten tot de volgende resultaatbestemming 2024:

- Het positieve resultaat van de programmalijn GGD € 343.294 te retourneren aan de deelnemende gemeenten;
- Het positieve resultaat van de programmalijn JGZ € 47.156 te retourneren aan de deelnemende gemeenten;
- Het positieve resultaat van de programmalijn VT € 1.088.677 als volgt te verdelen:
 - ✓ € 500.000 te storten in een bestemmingsreserve ten behoeve van het wegwerken van de wachtlijsten VT;
 - ✓ € 500.000 te storten in de bestemmingsreserve forensische geneeskunde in het kader van de risico's met betrekking tot actuele (landelijke) problematiek (zie onderstaande toelichting);
 - ✓ Het resterende positieve resultaat € 88.677 te retourneren aan de deelnemende gemeenten.

Per saldo ontvangen de deelnemende Zuid-Limburgse gemeenten een bedrag van € 479.127 over 2024 retour. Voor de gemeente Simpelveld is dit een totaalbedrag van € 8.382.

Zie voor de inhoudelijke verantwoording het jaaroverzicht 2024: "Een jaar vol beweging" in bijlage 5. Zie het kopje financiële aspecten voor de verdere financiële uitwerking.

OPTIES

n.v.t

PERSONELE ASPECTEN

n.v.t

FINANCIELE ASPECTEN

Begroting 2026

Na een uitvoerig zienswijzetraject in het voorjaar van 2023 is het meerjarenbeleidsplan en de meerjarenbegroting 2024-2027 unaniem in juli 2023 door het Algemeen Bestuur van de GGD vastgesteld. Daarbij is bepaald dat de extra bijdrage aan de GGD gefaseerd wordt ingevoerd over de begrotingsjaren 2024 en 2025. De voorliggende begroting 2026 is hierop gebaseerd en past binnen het meerjarenbeleidsplan 2024-2027. De begroting 2026 gaat uit van continuering van de huidige dienstverlening. Er is geen sprake van nieuw (financieel) beleid. Concreet betekent dit dat de begroting 2026 gelijk is aan de begroting 2025 behoudens de correcties in het kader van de afgesproken indexering en de toevoeging van de 2° fase van de uitvoering meerjarenbeleidsplan 2024-2027.

Tevens is rekening gehouden met landelijke bezuinigingen. De aangeboden begroting 2026 past in het vastgesteld Meerjarenbeleidsplan (MJP) 2024-2027 en het geleidelijke ingroeien naar de nieuwe situatie. Daarnaast is ook de inzet op IZA-GALA meegenomen.

Het financiële plaatje van de begroting 2026 (inclusief meerjarenraming 2027 t/m 2029) van de GGD Zuid-Limburg ziet er als volgt uit:

	2026	2027 (+4,6%)	2028 (+3,9%)	2029 (+3,9%)
Bijdr.programma GGD (671411-43301)	€ 203.308	€ 212.660	€ 221.007	€ 229.682
Begroting SPV	€ 203.620	€ 208.700	€ 214.000	€ 214.000
Programma GGD				
TEKORT (-/-)/ OVERSCHOT(+)	+ € 312	-/- € 3.960	-/- € 7.007	-/- € 15.682
Bijdr.programma JGZ (671550-38099)	€ 392.681	€ 410.745	€ 426.867	€ 443.622
Begroting SPV	€ 389.150	€ 398.790	€ 408.860	€ 408.860
Programma JGZ				
TEKORT (-/-)/ OVERSCHOT (+)	-/- € 3.531	-/- € 11.955	-/- € 18.007	-/- € 34.762
Bijdr.programma VT (614012-43310)	€ 147.278	€ 154.053	€ 160.100	€ 166.384
Begroting SPV	€ 145.300	€ 147.840	€ 151.550	€ 151.550
Programma VT				
TEKORT (-/-)/ OVERSCHOT (+)	-/- € 1.978	-/- € 6.213	-/- € 8.550	-/- € 14.834
Programma GGD/JGZ/VT				
TOTAAL TEKORT (-/-) / OVERSCHOT (+)	-/- € 5.197	-/- € 22.128	-/- € 33.564	-/- € 65.278

Conclusie:

Voor de programmalijn GGD wordt door de GGD voor 2026 een bijdrage gevraagd van Simpelveld van € 203.308. Dit bedrag past binnen de gemeentelijke begroting voor 2026. De gemeentelijke bijdragen voor de jaren 2027 t/m 2029 passen niet binnen de meerjarenraming van de

gemeentelijke begroting en behoeven aanpassing voor respectievelijk € 3.960 (2027); € 7.007 (2028) en € 15.682 (2029).

Voor de programmalijn JGZ wordt door de GGD voor 2026 een bijdrage gevraagd van Simpelveld van € 392.681. Dit bedrag past niet binnen de gemeentelijke begroting voor 2026. Ook de gemeentelijke bijdragen voor 2027 t/m 2029 passen niet binnen de meerjarenraming van de gemeentelijke begroting. Voor het verschil van respectievelijk € 3.531 (2026); € 11.955 (2027); € 18.007 (2028) en € 34.762 (2029) zal de gemeentelijke begroting 2026 en de meerjarenraming van de gemeentelijke begroting moeten worden aangepast.

Voor de programmalijn VT wordt door de GGD voor 2026 een bijdrage gevraagd van Simpelveld van € 147.278. Voor 2027 wordt dit een bedrag van € 154.053. Deze bedragen passen niet binnen de meerjarenraming van de gemeentelijke begroting opgenomen bedragen van € 145.300 (2026) € 147.840 (2027), € 151.550 (2028) en € 151.550 (2029). Voor het verschil van resp. € 1.978 (2026); € 6.213 (2027); € 8.550 (2028) en € 14.834 (2029) zal de gemeentebegroting moeten worden aangepast.

Jaaroverzicht 2024

In het jaaroverzicht 2024 is sprake van een positief resultaat van € 1.479.127 in totaal. Het positief resultaat 2024 van de programmalijnen GGD, JGZ en VT is als volgt opgebouwd:

GGD	€ 343.294
JGZ	€ 47.156
Veilig Thuis (VT)	€ 1.088.677
Totaal	€ 1.479.127

Het AB heeft op 16 april 2025 besloten tot de volgende resultaatbestemming 2024:

- Het positieve resultaat van de programmalijn GGD € 343.294 te retourneren aan de deelnemende gemeenten;
- Het positieve resultaat van de programmalijn JGZ € 47.156 te retourneren aan de deelnemende gemeenten;
- Het positieve resultaat van de programmalijn VT € 1.088.677 als volgt te verdelen:
 - ✓ € 500.000 te storten in een bestemmingsreserve ten behoeve van het wegwerken van de wachtlijsten VT;
 - ✓ € 500.000 te storten in de bestemmingsreserve forensische geneeskunde in het kader van de risico's met betrekking tot actuele (landelijke) problematiek (zie onderstaande toelichting);
 - ✓ Het resterende positieve resultaat € 88.677 te retourneren aan de deelnemende gemeenten.

Per saldo ontvangen de deelnemende Zuid-Limburgse gemeenten een bedrag van € 479.127 over 2024 retour. Voor de gemeente Simpelveld is dit een totaalbedrag van € 8.382 (GGD € 6.025; JGZ € 858; VT € 1.499).

AANBESTEDING

n.v.t.

COMMUNICATIE

n.v.t.

EVALUATIE

n.v.t.

VERVOLG / PLANNING

Het vaststellen van de begroting 2026 is een verantwoordelijkheid van het AB van de GGDZL. De Zuid-Limburgse gemeenten hebben de mogelijkheid om hun zienswijze over de begroting 2026 kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur. De GGD ontvangt de zienswijze bij voorkeur op 9 juni aanstaande, zodat het met de vergaderstukken mee kan. Indien dit voor de gemeente Simpelveld niet haalbaar is dan kan tot uiterlijk 1 juli aanstaande de zienswijze ingediend worden en dan wordt deze mondeling meegenomen in de vergadering van het algemeen bestuur van 2 juli 2025.

Commissievergadering	: 3 juni 2025
Raadsvergadering	: 19 juni 2025
Versturen zienswijze	: uiterlijk vóór 1 juli 2025

BIJLAGEN

1. (Doc.nr 212298) Aanbiedingsbrief begroting 2026
2. (Doc.nr 212299) Begroting 2026 GGDZL
3. (Doc.nr 212300) Bijlage bij begroting 2026 GGDZL
4. (Doc.nr 212301) Bijdrage gemeenten begroting 2026 GGDZL
5. (Doc.nr 212302) Jaaroverzicht 2024 GGDZL
6. (Doc.nr 212303) Teruggave gemeenten resultaat 2024

BESLISPUNTEN

Op basis van het voorgaande wordt uw raad geadviseerd:

1. de begroting 2026 (inclusief meerjarenraming 2027 t/m 2029) en het jaaroverzicht 2024 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg voor kennisgeving aan te nemen;
2. om een positieve zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur ten aanzien van de begroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg;
3. in te stemmen met de gevraagde bijdrage aan de GGD Zuid-Limburg ad € 203.308 programmalijn GGD; € 392.681 programmalijn JGZ; € 147.278 programmalijn VT voor het jaar 2026;
4. in te stemmen om in de gemeentelijke begroting 2026 meerjarig rekening te houden met de door de GGD Zuid-Limburg gevraagde bijdragen;
5. in te stemmen om de te verwachten teruggaaf ad € 8.382 met betrekking tot het jaar 2024 toe te voegen aan het jaarrekeningresultaat 2024.

Het college van burgemeester en wethouders in Simpelveld,

De secretaris,

De burgemeester,

De heer G.H.J. Hollands

Mevrouw S.C.J. Scheepers

